

Inhalt

Improvisation der Baßstimme (Begleitung nach Akkordsymbolen)

Vorübung mit akkordeigenen Tönen	5
Übungen zu einer einfachen Begleitung mit akkordeigenen Tönen	9
Übungen unter Einbezug von akkordfremden Tönen	11
Übungen mit eintaktigen Begleitfiguren (Pattern)	18
Übungen mit zweitaktigen Begleitfiguren	24
Breaks	30

Das Choruspiel

Das Tonmaterial	33
Pentatonik	36
Bluespentatonik	40
Die modalen Leitern (Übersicht)	44
Dur (Ionisch) und Lydisch	46
Mixolydisch	50
Dorisch	54
Lokrisch	57
Harmonische Molltonleiter	60
Verminderte und abgeleitete verminderte Leiter	63
Ganztonleiter	69
Bluestonleiter	71
Chromatische Tonleiter	73
Zur Melodiebildung	74
Übungen zu gebräuchlichen Akkordverbindungen	76
Tonleiterübungen mit Universalfingersatz (Typentonleiters)	92

Contents

Improvisation of the Bass Line (Accompaniment) from Chord Symbols

Exercises with chordal notes	5
Exercises for a simple accompaniment with chordal notes	9
Exercises for chord extraneous notes	11
Exercises with one bar accompaniment patterns	18
Exercises with two bar accompaniment patterns	24
Breaks	30

Improvisation

The tone material	33
Pentatonic	36
Blues Pentatonic	40
The Modal Scales (Summary)	44
Major (Ionic) and Lydian	46
Mixolydian	50
Dorian	54
Lokrian	57
Harmonic minor scale	60
Diminished scale (whole or half tone first)	63
Whole tone scale	69
Blues scale	71
Chromatic scale	73
Creating a melody	74
Exercises for the usual chord connections	76
Scale exercises with universal fingering (scale types)	92

Obsah

Improvizace basového doprovodu podle akordických značek

Nácvik akordických tónů	5
Cvičení jednoduchého doprovodu z akordických tónů	9
Cvičení s použitím melodických tónů	11
Cvičení s jednotaktovými doprovodnými figurami (Pattern)	18
Cvičení s dvoutaktovými doprovodnými figurami	24
Breaky	30

Improvizace chorusů

Tónový materiál	33
Pentatonika	36
Bluespentatonika	40
Modální (církvní) stupnice (přehled)	44
Dur (ionská) a lydická	46
Mixolydická	50
Dorská	54
Lokrická	57
Harmonická moll-stupnice	60
Zmenšená a odvozená zmenšená stupnice	63
Celotónová stupnice	69
Bluesstupnice	71
Chromatická stupnice	73
O tvoření melodie	74
Cvičení na používané akordické spoje	76
Modely stupnic s universálním prstokladem	92

Vorwort

Für jeden Bassisten bzw. Baßgitarristen ist es in der Praxis unerlässlich, bis zu einem gewissen Grad improvisieren zu können. Das betrifft einerseits das selbständige Finden klanglich und harmonisch guter Baßlinien in Korrespondenz zur Melodie, andererseits aber auch das solistische Stegreifmusizieren, das Chorusspielen. Beides wird in dieser Publikation erläutert. Selbstverständlich können – schon aus Raumgründen – nur die wesentlichen Grundprinzipien zur Darstellung kommen, kann nur eine methodisch durchdachte Hilfestellung gegeben werden; der schöpferische Impuls muß immer vom Musiker bzw. Schüler selbst ausgehen. Auch aus diesem Grunde empfiehlt es sich, alle Übungen mehrfach zu transponieren und weitere Harmoniefolgen heranzuziehen.

Der Tonumfang der Übungen wurde bewußt begrenzt gehalten, damit die Erarbeitung dieser wichtigen Kapitel bereits mit dem Studium der Positionen IV und V im ersten Band koordiniert werden kann.

Leipzig / Praha, im Sommer 1981

Improvisation der Baßstimme (Begleitung) nach Akkordsymbolen

Jeder gute Baßgitarrist muß in der Lage sein, die Baßstimme als harmonisch-rhythmische Fundament seiner Gruppe selbst

Preface

For every bass player, e. g. bass guitarist, it is essential to be able to improvise to a certain degree. That means on the one hand – the ability to find independently a good bass line, which is tonally and harmonically suited to the melody, and on the other hand – performing solistically by ear, improvising the chorus. Both will be described in this edition. Of course it is not possible to present more than only basic principles – as space would not suffice – so only a thoughtful and methodical guide is given; the creative impulse must always come from the musician, e. g. student, himself. Also for this reason it is recommended to transpose all the exercises in many and various harmonies.

The tonerange of the exercises will be specially limited in order to make the link possible between the work in this important chapter, with the study of IVth and Vth positions in the first volume.

Leipzig / Prague, Summer 1981

Improvisation of the Bass Line (Accompaniment) from Chord Symbols

Every good bass guitarist must be able to produce the bass line himself, as the harmonic and rhythmic base of his group. For

Předmluva

Pro každého basistu resp. baskytaristu je v praxi nevyhnutelné umět do určité míry improvizovat. To se týká samostatného tvoření znělého a harmonicky dobrého basového doprovodu ve vztahu k melodii, ale také sólového muzicírování bez not, improvizace chorusů.

Obojí je v této publikaci vysvětleno. Samozřejmě – už s ohledem na rozsah – mohou být uvedeny jen základní věcné principy, metodicky promyšlený postup jako pomůcka; tvůrčí podnět musí vždy vycházet od samotného hudebníka resp. žáka. Také z tohoto důvodu se doporučuje všechna cvičení vícekrát transponovat a doplňovat dalšími harmonickými schematy.

Tónový rozsah cvičení je vědomě nevelký, aby probírání této důležité kapitoly mohlo být spojeno už se studiem IV. a V. polohy v prvním svazku.

Leipzig/Praha, léto 1981

Improvizace basového doprovodu podle akordických značek

Každý dobrý baskytarista musí být schopen samostatně tvořit basový doprovod jako harmonicko-rytmický základ

ständig zu erfinden. Dabei geben die Akkordsymbole wertvolle Hilfe.

Folgende Voraussetzungen sind notwendig:

- Kenntnis der Akkordsymbole und des Akkordaufbaus, schnelles Bestimmen der Intervalle innerhalb des Akkords, Wissen über akkordeigene und akkordfremde Töne (Durchgangs- und Wechseltöne),

- Kenntnis typischer Begleitfiguren und ihrer stilistischen Zuordnung, Anwenden dieser Figuren in allen Tonarten unter Berücksichtigung der gegebenen Harmoniefolgen,

- musikalisches Gehör, Harmonie- und Formgefühl, solide Spieltechnik, um alle Einfälle realisieren zu können.

Die nachstehenden Aufgaben sind verstandes- und gehörmäßig vor allem jeweils in drei Etappen zu üben:

- A** – notiertes Modell als Vorgabe
- B** – schriftliche Vorbereitung zu der gegebenen Harmoniefolge
- C** – sofort spielen nach der gegebenen Harmoniefolge, ohne schriftliche Vorbereitung

Aus methodischen Gründen wurden die Harmoniefolgen in diesem Kapitel ständig beibehalten. Das Transponieren der Übungen und das Erfinden weiterer Harmonieabläufe sind zum Vertiefen des Stoffes unerlässlich.

this, chord symbols are a valuable help.

The following conditions are essential:

- knowledge of chord symbols and chord structure, quick recognition of the intervals within the chord, understanding the chordal notes and the chord extraneous notes (passing notes and alternating notes)
- knowledge of typical accompaniment-patterns in all keys according to the given harmony series

- a sense for musical form, sound, harmony, a well grounded playing technique in order to be able to produce all ideas

The following exercises are in three stages, to be practised especially for developing understanding and ear training:

- A** – The written note model as an example
- B** – the written preparation to the given harmony series
- C** – immediate playing according to the given harmony series, without written preparation

For reasons to do with the method, the harmony series in this section are kept the same. Transposing of the exercises and creating other harmony series, are essential for fuller development of the material.

své skupiny. Akordické značky poskytují při tom cennou pomoc.

Následující předpoklady jsou nutné:

- Znalost akordických značek a složení akordů, rychlé určování intervalů uvnitř akordu, ovládání akordických a melodických tónů (průchodných a střídavých tónů).

- Znalost typických doprovodných figur a jejich stylového zaměření, používání těchto figur ve všech tóninách s ohledem na daná harmonická schemata.

- Hudební sluch, harmonické citění a cit pro formu, dostatečná technika potřebná pro realizaci všech nápadů.

Následující úlohy je třeba vždy cvičit ve třech etapách, ale především pochopit a dostat do sluchu:

- A** – model vypsán v notách jako vzor
- B** – písemná příprava na dané harmonické schema
- C** – okamžité hraní podle daného harmonického schematu bez písemné přípravy

Z metodických důvodů se harmonická schemata v této kapitole stále opakují. Transponování cvičení a nacházení dalších harmonických sledů je pro prohloubení znalostí nezbytné.

Vorübung mit akkord-eigenen Tönen

Grundtöne (I.)

1

A

B \flat D m B \flat 7 G 7 D \flat 7 C 7 F 7 B \flat

B

F B \flat 7 F A \flat 7 B \flat 7 E 7 F D 7 G m 7 G \flat 7 C 7 F

C

B \flat | G m | C m 7 | F 7 | B \flat | H $^\circ$ | C m 7 | A 7 | B \flat | G m | C m 7 | F 7 | B \flat | E \flat | F 7 | B \flat :||

Exercises with chordal notes

Roots (I.)

Nácvik akordických tónů

Základní tóny (I.)